

31997D1336

L 183/12

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

11.7.1997

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1336/97/EÜ,  
17. juuni 1997,  
üleeuroopalisi telekommunikatsioonivõrke käsitlevate suuniste kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 129d esimest lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, <sup>(1)</sup>

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, <sup>(2)</sup>

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, <sup>(3)</sup>

toimides asutamislepingu artiklis 189b sätestatud korras <sup>(4)</sup> vastavalt lepituskomitees 16. aprillil 1997 heakskiidetud ühistekstile

ning arvestades, et:

- (1) üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude loomise ja arendamise eesmärk on tagada teabe ringlus ja vahetamine kogu ühenduses; nimetatud seadmete olemasolu on vajalik selleks, et ühenduse kodanikud ja vastav tööstusharu – eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad – saaksid täielikult ära kasutada telekommunikatsiooni pakutavad võimalused ja seega luua "infoühiskonna", milles rakenduste, teenuste ja telekommunikatsioonivõrkude areng on äärmiselt oluline selleks, et tagada kõigile kodanikele, äriühingutele ja ametivõimudele, sealhulgas ka neile, kes asuvad vähem arenenud või kaugemates piirkondades, igasuguse neile vajaliku teabe kättesaadavus olenemata selle liigist või kogusest;
- (2) valges raamatus "Kasv, konkurentsivõime, tööhõive" rõhutas komisjon, kui oluline on luua infoühiskond, mis uut liiki majanduslike, poliitiliste ja sotsiaalsete suhete tekkimisega aitab Euroopa Liidul toime tulla järgmise sajandi uute väljakutsetega, sealhulgas töökohtade loomisega; seda tunnistati Euroopa Ülemkogu Brüsseli kohtumisel 1993. aasta detsembris;
- (3) siseturg on piirideta ala, kus tuleb tagada kaupade, isikute, kapitali ja teenuste vaba liikumine ja kus juba vastuvõetud või vastuvõetavad ühenduse meetmed eeldavad märkimisväärset teabevahetust üksikisikute, ette-

võtjate ja ametiasutuste vahel; tõhusate teabevahetusvahendite olemasolu on äärmiselt oluline selleks, et parandada ettevõtjate konkurentsivõimet; kõnealuse teabevahetuse saab tagada üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude abil; üleeuroopalised telekommunikatsioonivõrgud tugevdavad ühenduse sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust;

- (4) üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude loomine ja arendamine peab võimaldama üksikisikutel, ettevõtjatel ja ametiasutustel vabalt teavet vahetada, austades üksikisikute õigust eraelu puutumatusse ning intellektuaalomandi ja tööstusomandiga seotud õigusi;

- (5) 1994. aasta juunis soovitas rühm silmapaistvaid tööstustegelasi 24.–25. juuni 1994. aasta Euroopa Ülemkogu Kérkyra kohtumiseks ettevalmistatud ettekandes "Euroopa ja globaalne infoühiskond" rakendada üleeuroopalised telekommunikatsioonivõrgud ja kindlustada nende vastastikune sidumine kõigi Euroopa võrkudega; ettekandes käsitleti mobiilsidet infoühiskonna alustalana, mille võimalusi tuleks tugevdada; Kérkyral kohtunud Euroopa Ülemkogu kiitis kõnealuse soovitusse heaks;

- (6) komisjon järgis neid soovitusi Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud teatises "Euroopa tee infoühiskonda: tegevuskava"; seda tegevuskava käsitletud 28. septembri 1994. aasta nõukogu istungi kokkuvõtetes rõhutati, et globaalse, ühtse ja tasakaalustatud lähenemise põhjal toimuv andmeliikluse infrastruktuuride kiire areng on ühendusele äärmiselt oluline;

<sup>(1)</sup> EÜT C 302, 14.11.1995, lk 23 ja EÜT C 175, 18.6.1996, lk 4.

<sup>(2)</sup> EÜT C 39, 12.2.1996, lk 20.

<sup>(3)</sup> EÜT C 129, 2.5.1996, lk 32.

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi 1. veebruari 1996. aasta arvamus (EÜT C 47, 19.2.1996, lk 15), nõukogu 21. märtsi 1996. aasta ühisotsus (EÜT C 134, 6.5.1996, lk 18) ja Euroopa Parlamendi 17. juuli 1996. aasta otsus (EÜT C 261, 9.9.1996, lk 59). Euroopa Parlamendi 14. mai 1997. aasta otsus ja nõukogu 26. mai 1997. aasta otsus.

- (7) asutamislepingu artikliga 129c on ette nähtud, et ühendus sätestab suunised, mis hõlmavad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas kavandatud eesmärke, prioriteete ja üldmeetmeid; nendes suunistes tuleb kindlaks määrata ühist huvi pakkuvad projektid; telekommunikatsiooni infrastruktuuride valdkonnas hõlmavad üleeuroopalised võrgud kõnealuste võrkude kolm tasandit: rakendused, üldteenused ja baasvõrgud;

- (8) infoühiskonna areng ei ole võimalik ilma kättesaadavate rakendusteta, eelkõige vajatakse ühishuvidele vastavaid rakendusi, mis vastaksid võimalikult suurel määral kasutajate vajadustele ja võtaksid vajaduse korral arvesse ka vanurite ja puuetega inimeste vajadusi; seega on rakendused ühist huvi pakkuvate projektide oluline osa; kaugtöö seisukohast oluliste rakenduste puhul tuleb eelkõige arvesse võtta asjaomastes liikmesriikides töötajate õiguste suhtes kohaldatavaid õigusnorme;
- (9) võib juhtuda, et ühist huvi pakkuvaid projekte rakendatakse mitmel juhul praegustes telekommunikatsioonivõrkudes, eelkõige EURO-ISDN-võrgus, ja selle raames pakutakse ka üleeuroopalisi rakendusi; koostada tuleb suunised selliste ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramiseks;
- (10) valitud ettepanekute rakendamine ja ühenduses liikmesriikide või piirkondlikul tasandil võetud samalaadsed algatused tuleks kooskõlastada;
- (11) selliste projektide valimisel ja rakendamisel tuleks arvesse võtta kõiki praeguste ja uute teenuseosutajate pakutavaid infrastruktuure;
- (12) 9. novembril 1995 võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu otsuse nr 2717/95/EÜ EURO-ISDNi (integraalteenuste digitaalvõrk) kui üleeuroopalise võrgu arendamise kohta; <sup>(1)</sup>
- (13) praegustest võrkudest, nende hulgas olemasolevast ISDN-võrgust, on kujunemas perspektiivsed võrgud, mille pakutav andmeedastuskiirus ulatub samale tasemele lairibavõrgu võimalustega ja mida saab kohandada erinevate vajadustega, eelkõige multimeediateenuste ja -rakenduste pakkumisega; integreeritud lairibavõrkude (IBC-võrkude) loomine on sellise arengu tulemus; IBC-võrgud on infoühiskonna rakenduste ideaalne lähtekoht;
- (14) otsuse 91/352/EMÜ <sup>(2)</sup> kohaselt loodud programm RACE (teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse eriprogramm sidetehnoloogia valdkonnas (1990–1994)) on ette valmistanud aluse ja loonud tehnilise baasi IBC-võrkude kasutuselevõtmiseks Euroopas;
- (15) otsuse 94/802/EÜ <sup>(3)</sup> kohaselt loodud programm Esprit (teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse, sealhulgas demonstrotsioonide eriprogramm infotehnoloogia valdkonnas (1994–1998)) on ette valmistanud aluse ja loonud tehnilise baasi infotehnoloogia rakenduste kasutuselevõtmiseks;
- (16) otsuse 91/353/EMÜ <sup>(4)</sup> kohaselt loodud teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse eriprogrammidega üldist huvi pakkuvate telemaatiliste süsteemide valdkonnas (1991–1994) ja otsuse 94/801/EMÜ <sup>(5)</sup> kohaselt loodud teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse, sealhulgas demonstrotsioonide eriprogrammiga üldist huvi pakkuvate telemaatiliste rakenduste valdkonnas (1994–1998) on ette valmistatud alus üldist huvi pakkuvate koostalitlusvõimeliste rakenduste kasutuselevõtmiseks kogu Euroopas;
- (17) tuleb tagada üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude arendamise (eesmärgiga lahendada tegelikud probleemid, mitte tegeleda puhtalt eksperimentaalsete projektidega) ja ühenduse eri programmide, eelkõige teadusuuringute, tehnoloogia arengu ja demonstrotsioonide neljanda raamprogrammi eriprogrammide, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid toetavate programmide, teabesisaldusele suunatud programmide (näiteks INFO 2000 ja MEDIA II) ja muu infoühiskonna tegevuse tulemuslik koordineerimine; selline koordineerimine tuleb tagada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustes ettenähtud projektide puhul, mida kohaldatakse üleeuroopaliste võrkude suhtes;
- (18) asutustevaheliste telemaatikavõrkude koostalitlusvõime tagamiseks ettenähtud meetmed kuuluvad prioriteetide hulka, mis on vastu võetud kooskõlas üleeuroopalisi telekommunikatsioonivõrke käsitlevate käesolevate suunistega;

<sup>(1)</sup> EÜT L 282, 24.11.1995, lk 16.

<sup>(2)</sup> EÜT L 192, 16.7.1991, lk 8.

<sup>(3)</sup> EÜT L 334, 22.12.1994, lk 24.

<sup>(4)</sup> EÜT L 192, 16.7.1991, lk 18.

<sup>(5)</sup> EÜT L 334, 22.12.1994, lk 1.

(19) 24. juuli 1993. aasta teatistes ettevalmistavate meetmete kohta üleeuroopaliste võrkude valdkonnas seoses lairiba integraalsidevõrkudega tunnistas komisjon, et koos kõnealuse sektori ettevõtjatega on vaja võtta ettevalmistavad meetmed vajalike suuniste koostamiseks; nimetatud meetmete tulemustest lähtuvad käesolevas otsuses sätestatud suunised IBC-võrkude kohta;

(20) telekommunikatsioonisektorit liberaliseeritakse järk-järgult; üleeuroopaliste rakenduste, üldteenuste ja baasvõrkude areng sõltub üha enam erainitsiatiivist; kõnealune üleeuroopaline areng peab Euroopa tasandil vastama turu vajadustele või ühiskonna tegelikele ja märkimisväärtetele vajadustele, mida turujõud üksi ei rahulda; eespool öeldut arvesse võttes palutakse sektori huvitatud ettevõtjatel esitada konkreetsete ettepanekud asjaomases korras, mis annab kõigile võrdsed võimalused; nimetatud kord tuleb määratleda; ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramisel abistab komisjoni komitee;

(21) 20. detsembril 1994. aastal sõlmiti Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheline *modus vivendi*, mis käsitleb asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud korras vastuvõetud õigusaktide rakendusmeetmeid; <sup>(1)</sup>

(22) ühist huvi pakkuvate projektide puhul, mis on seotud mingi liikmesriigi territooriumiga, on nõutav asjassepuutuva liikmesriigi heakskiit;

(23) komisjon ja liikmesriigid peavad võtma meetmeid, et tagada võrkude koostalitlusvõime ning koordineerida ühest küljest liikmesriikide üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude loomisega seotud tegevust ja teisest küljest vastavaid siseriiklikke projekte, kuivõrd see on vajalik üldise ühtsuse tagamiseks;

(24) infoühiskonna optimaalse arengu huvides on oluline tagada tõhus teabevahetus ühenduse ja kolmandate riikide ja eelkõige Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide või ühendusega assotsiatsioonilepingu sõlminud riikide vahel;

(25) kõnealuste suuniste kohaste meetmete suhtes kohaldatakse siiski täies ulatuses asutamislepingus ja rakendusaktides sätestatud konkurentsieeskirju,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

#### Artikkel 1

Käesolevas otsuses sätestatakse suunised, mis hõlmavad üleeuroopaliste võrkude telekommunikatsiooni infrastruktuuride valdkonnas kavandatud eesmärgi, prioriteete ja üldmeetmeid. Ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramiseks käesolevates suunistes loetletakse sellised projektid I lisas ja sätestatakse nende täpsema kindlaksmääramise kord ja kriteeriumid.

#### Artikkel 2

Ühendus toetab võrkude vastastikust sidumist telekommunikatsiooni infrastruktuuride valdkonnas, koostalitlusvõimeliste teenuste ja rakenduste loomist ja arendamist ning juurdepääsu neile, et:

— soodustada üleminekut infoühiskonda, saada uute võrkude ja rakenduste kasutamise kogemusi ühiskondlikus tegevuses, aidata kaasa sotsiaalsete ja kultuuriliste vajaduste rahuldamisele ning parandada elukvaliteeti,

— parandada konkurentsi ühenduse ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vahel, ning tugevdada siseturgu,

— tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, võttes arvesse eelkõige vajadust siduda saared, raskesti ligipääsetavad ja perifeersed piirkonnad ühenduse keskregioonidega,

— kiirendada uute kasvavate valdkondade arengut ja luua seega uusi töökohti.

#### Artikkel 3

Artiklis 2 nimetatud eesmärkide saavutamiseks on esmatahtis:

— uurida ja kinnitada Euroopa infoühiskonna arengut toetavate rakenduste, eelkõige ühist huvi pakkuvate rakenduste tehnilist ja kaubanduslikku otstarbekust ja võtta need seejärel kasutusele,

— uurida ja kinnitada nende rakenduste otstarbekust, mis, parandades kogu ühenduses juurdepääsu teabele ja toetudes Euroopa kultuurilisele mitmekülgsele, aitavad kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele, ja võtta need seejärel kasutusele,

<sup>(1)</sup> EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

- stimuleerida piiriüleiseid piirkondadevahelisi algatusi ja eelkõige ebasoodsamaid piirkondi hõlmavaid algatusi üleuroopaliste telekommunikatsiooniteenuste ja -rakenduste käivitamiseks,
- uurida ja kinnitada nende rakenduste ja teenuste otstarbekust, mis aitavad kaasa siseturu tugevdamisele ja töökohtade loomisele, eelkõige nende puhul, mis võimaldavad väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel parandada oma konkurentsivõimet nii ühenduses kui kogu maailmas, ja võtta need seejärel kasutusele,
- määrata kindlaks selliste üleuroopaliste üldteenuste tehniline ja kaubanduslik otstarbekus, mis pakuvad katkematu juurdepääsu igasugusele teabele, seda ka maapiirkondades ja äärealadel, ning mis oleksid koostalitlusvõimelised samalaadsete teenustega mujal maailmas, ning uurida selliseid teenuseid ja need seejärel kinnitada,
- uurida ja kinnitada integreeritud lairibavõrkude (IBC-võrkude) otstarbekust, kui võrd see on vajalik selliste rakenduste ja teenuste jaoks, ja aidata kaasa selliste võrkude vastastikusele seotavusele,
- teha kindlaks ja kõrvaldada kõigi telekommunikatsioonivõrkude komponentide tulemuslikku sidumist ja koostalitlusvõimet takistavad puudused ja puuduvad lülid ühenduses ja ülemaailmselt, pöörates erilist tähelepanu I lisan määratletud telekommunikatsiooni baasvõrkudele.

#### Artikkel 4

Artiklis 2 määratletud eesmärkide saavutamiseks rakendatavate üldmeetmete hulka kuulub:

- ühist huvi pakkuvate projektide täpsustamine loodava tööprogrammiga,
- toimingud, mille eesmärk on suurendada üksikisikute, ettevõtjate ja ametiasutuste teadlikkust sellest, millist kasu võivad neile tuua uued perspektiivsed üleuroopalised telekommunikatsiooniteenused ja -rakendused,
- toimingud, mille eesmärk on stimuleerida kasutajate ja teenusepakkujate ühiseid algatusi projektide käivitamiseks üleuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude, eelkõige IBC-võrkude valdkonnas,
- rakenduste ja eelkõige ühist huvi pakkuvate rakenduste otstarbekuse uurimise ja kinnitamise ning hilisema kasutamise toetamine asutamislepingus sätestatud meetodite raames ning avaliku sektori/erasektori koostöö, eelkõige partnerluse soodustamine,
- tööhõive ja majanduskasvu allikaks olevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele mõeldud teenuste ja rakenduste pakkumise ja kasutamise soodustamine,

- võrkude vastastikuse seotavuse, lairibateenuste ja -rakenduste ning nende jaoks vajaliku infrastruktuuri koostalitlusvõime edendamine, eelkõige multimeediarakenduste puhul, ning olemasolevate teenuste ja rakenduste ning lairibateenuste ja -rakenduste vahelise koostalitlusvõime edendamine.

#### Artikkel 5

Üleuroopaliste võrkude arendamine telekommunikatsiooni infrastruktuuride valdkonnas toimub käesoleva otsuse kohaselt ühist huvi pakkuvate projektide rakendamise abil. Ühist huvi pakkuvad projektid on loetletud I lisan.

#### Artikkel 6

Vastavalt artiklitele 7, 8 ja 9 määratakse I lisan loetletud ühist huvi pakkuvad projektid täpsemalt kindlaks II lisan esitatud kriteeriumide põhjal. Kindlaksmääratud projektide puhul on õigus saada ühenduse toetust vastavalt nõukogu 18. septembri 1995. aasta määrusele (EÜ) nr 2236/95, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleuroopaliste võrkude valdkonnas. <sup>(1)</sup>

#### Artikkel 7

1. Pärast konsulteerimist sektori ettevõtjatega ning võttes arvesse muid üleuroopalisi võrke käsitlevaid põhimõtteid valmistas komisjon I lisa põhjal ette tööprogrammi, mis võetakse vastu artiklis 8 sätestatud korras, ja kutsub seejärel üles ettevõtjaid esitama.

2. Komisjon kontrollib, kas liikmesriigi territooriumiga seotud projektid on asjaomane liikmesriik heaks kiitnud.

#### Artikkel 8

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab komisjon.

2. Artikli 9 lõikes 1 täpsustatud juhtudel abistab komisjoni komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

Võetavate meetmete eelnõu esitab komitee komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise hääleteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

<sup>(1)</sup> EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1.

Komisjon võtab kavandatavad meetmed vastu, kui need on kooskõlas komitee arvamusega.

Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon viivitamata nõukogule ettepaneku võetavate meetmete kohta. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole kolme kuu jooksul alates ettepaneku tegemisest otsust teinud, võtab komisjon ettepanekud vastu.

#### Artikkel 9

1. Artiklis 8 sätestatud korda kohaldatakse järgmistel juhtudel:

- artiklis 7 nimetatud tööprogrammi ettevalmistamine ja ajakohastamine,
- ettepanekute esitamise üleskutsete sisu kindlaksmääramine,
- ühist huvi pakkuvate projektide täpsem kindlaksmääramine II lisas esitatud kriteeriumide põhjal,
- täiendavate toetus- ja koordineerimismeetmete kindlaksmääramine,
- meetmed, mis võetakse tööprogrammi rakendamise hindamiseks rahalisel ja tehnilisel tasandil.

2. Komisjon teatab komiteele tööprogrammi rakendamisel tehtud edusammudest igal koosolekul.

#### Artikkel 10

Käesolevat otsust kohaldatakse integraalteenuste digitaalvõrgu (ISDN-võrgu) suhtes, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 2717/95/EÜ kohaldamist.

#### Artikkel 11

Liikmesriigid võtavad kõik meetmed, et toetada ühist huvi pakkuvate projektide rakendamist ühenduse eeskirjade kohaselt. Kui lubade andmise korra kasutuselevõtmine peaks vajalikuks osutuma, rakendatakse see nii kiiresti kui võimalik ühenduse õiguse kohaselt.

#### Artikkel 12

Käesolev otsus ei piira liikmesriikide ega ühenduse finantskohustusi.

#### Artikkel 13

Nõukogu võib igal üksikjuhul eraldi anda asutamislepingu artiklis 228 sätestatud korras loa kolmandate riikide, eelkõige Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide või ühendusega assotsiatsioonilepingu sõlminud riikide osalemiseks, et nad saaksid aidata kaasa ühist huvi pakkuvate projektide rakendamisele ja edendada telekommunikatsioonivõrkude vastastikust seotavust ja koostalitlusvõimet, tingimusel et sellega ei kaasne ühenduse toetuse suurenemine.

#### Artikkel 14

Komisjon esitab iga kolme aasta järel Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta.

Aruanne sisaldab hinnangu ühenduse toetusel eri projektide raames saavutatu kohta üldiste eesmärkidega võrreldes ja pärast rakenduste kasutuselevõtmist üldhinnangu rakenduste kasutuselevõtmise sotsiaalse ja ühiskondliku mõju kohta.

Koos kõnealuse aruandega esitab komisjon asjakohased ettepanekud käesoleva otsuse I lisa läbivaatamiseks tehnilise arengu ja omandatud kogemuste põhjal.

Kui neljanda aasta 31. detsembriks ei ole vastu võetud otsust, loetakse I lisa aegunuks, välja arvatud kõnealuseks kuupäevaks Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud ettepanekute esitamise üleskutse.

#### Artikkel 15

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 17. juuni 1997

*Euroopa Parlamendi nimel*  
president

J.M. GIL-ROBLES

*Nõukogu nimel*  
eesistuja

A. JORRITSMA LEBBINK

## I LISA

**ÜHIST HUVI PAKKUVATE PROJEKTIDE KINDLAKSMÄÄRAMINE**

Üleeuroopalised telekommunikatsioonivõrgud avavad ühenduse turu uutele rakendustele ja teenustele, millele toetub infoühiskonna areng. Kõnealusel rakendused ja teenused on olulised selleks, et kindlustada ühenduse majanduslik heaolu ja töökohtade loomine ning tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust.

Üleeuroopaliste telekommunikatsioonivõrkude kirjeldamiseks kõige sobivama raamistikuna on heaks kiidetud kolmest tasandist koosnev mudel. Need tasandid on:

- rakenduste tasand, mille kaudu suhtlevad kasutajad üldteenuste ja baasvõrkudega, et rahuldada oma ametialaseid, haridus- ja sotsiaalseid vajadusi,
- üldteenuste tasand, mis koosneb omavahel ühilduvatest üldteenustest ja nende haldamisest. Rakenduste üldiste vajaduste toetamise ja uute rakenduste arendamiseks ja rakendamiseks ühiste vahendite pakkumisega täiendavad kõnealusel teenused rakendusi ja edendavad nende koostalitlusvõimet,
- baasvõrkude tasand, mis tagab füüsilise juurdepääsu võrkudele, andmeedastuse ja võrkude kommüteerimise, sealhulgas ka nende haldamise ja signaalimise. Need elemendid tagavad üleeuroopalise võrgu seotavuse.

Kolm kõnealust tasandit moodustavad ühtse struktuuri, milles rakendusi toetavad kaks madalamat tasandit: üldteenused ja baasvõrgud. Rakendusi ei ole võimalik pakkuda, kui puudub üks kahest ülejäänud tasandist; iga tasand peaks siiski olema piisavalt avatud, et toetada vahetult sellest allpool paikneva tasandi elemente. Seoses sellega tuleks ühist huvi pakkuvad projektid kindlaks määrata vastavalt sellele, milline on nende talitlusvõime toetada käesolevas otsuses esitatud eesmärged.

Järgmistes jagudes määratakse kindlaks üleeuroopaliste võrkude igal tasandil ühist huvi pakkuvad projektid, mis tuleb täpsemalt määratleda vastavalt artiklile 9 ja artiklis 8 sätestatud korras.

**1. Rakendused**

Rakenduste puhul tuleb arvesse võtta lingvistilisi nõudmisi ja rakendused peavad olema koostalitlusvõimelised, et tarbijad saaksid neist võimalikult palju kasu kogu ühenduses. Võimaluse korral võetakse rakenduste puhul arvesse vähem arenenud ja hõredamalt asustatud piirkondade erivajadusi. Nad peavad olema suunatud võimalikult laiale kasutajaskonnale ja võimaldama kodanikele juurdepääsu ühist huvi pakkuvatele teenustele. Puuetega inimeste huvides tuleks juba projektide kavandamise algjärgus silmas pidada nende erivajadusi seoses teenustele juurdepääsemisega.

Rakenduste alal on ühist huvi pakkuvad projektid järgmised.

- Kõrgkoole ja uurimiskeskusi ühendav võrk: tuleks luua perspektiivne multimeediarakendusi sisaldav üleeuroopaline võrk, mis ühendaks kogu Euroopa kõrgkoole ja uurimiskeskusi ning võimaldaks avatud juurdepääsu nende raamatukogudele.
- Kaugõpe ja -koolitus: koolidele, kõrgkoolidele, ettevõtjatele ja üksikisikutele tuleks tagada juurdepääs perspektiivsetele kaugõppe- ja -koolitusteenustele. Tuleks luua keskused, millele on olemas juurdepääs kogu ühenduses ja kus pakutakse õppematerjali ja koolitusteenuseid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, suurtele ettevõtjatele, haridussüsteemidele ja riigiasutustele. Selleks et aidata kaasa infoühiskonda siirdumisele, tuleks arendada ja soodustada uusi lähenemisvõimalusi kõigile asjakohastele õppetöö- ja koolitusaspektidele.
- Tervishoiutelemaatika: kasutusele tuleks võtta ühtsetel standarditel põhinevad üleeuroopalised võrgud ja rakendused, mis ühendaksid ühenduse tasandil kõiki tervishoiusektori ettevõtjaid, eelkõige üldarste, haiglaid ja tervishoiukeskusi.
- Transporditelemaatika: üleeuroopalisi telekommunikatsioonivõrke tuleks täies ulatuses ära kasutada selleks, et pakkuda kasutajakeskseid teenuseid transpordisektori logistilise toe valdkonnas ja selliste lisaväärtusteenuste nagu teabeteenuste, integreeritud makse- ja broneerimisteenuste, reisikorralduse ja marsruudikoostamise ning lasti ja veokite haldamise valdkonnas. Lisaks sellele tuleks hõlmata linnapiirkondades osutatavad transporditelemaatika teenused, võttes arvesse standardimis- ja koostalitlusvõimendusi. Kõnealuste perspektiivsetel tavatelefonivõrkudel ja mobiiltelefonivõrkudel põhinevate teenuste kasutamine peaks võimaluse korral tagama üleeuroopaliste transpordivõrkude vastastikuse täiendavuse ja koostalitlusvõime.

- Keskkonnatelemaatika: üleeuroopalised võrgud võivad märkimisväärselt kaasa aidata keskkonnaseirele ja keskkonna majandamisele, sealhulgas ka toimetulekule hädaolukordades. Kaasaaitamine võib seisneda selliste infosüsteemide kasutuselevõtmises, millega kogutakse andmeid keskkonna kohta ja mille kaudu vastutavad asutused saavad nendega tutvuda, ning hädaolukordades sekkumist võimaldavate usaldusväärsete sidesüsteemide loomises.
- Kaugtöö: perspektiivsete telekommunikatsioonisüsteemide võimaldatava kaugtöö (mida tehakse satelliitkontorites ja võimaluse korral kodus) arendamine aitab saavutada ennenägematu paindlikkuse seoses töökohta ja töökorraldusega. Ametialase tegevuse detsentraliseerimise kaudu võib kaugtöö aidata vähendada igapäevasest asustuskeskustesse sõitmisest tulenevat mõju keskkonnale. Kaugtöö arengut saab soodustada selliste projektidega, mis võimaldavad kaugtöötajatel kasutada isiklikke telemaatikavahendeid ja millega luuakse liikuvatele töötajatele kaugtöökeskusi. Eriti tuleks tähelepanu pöörata kõnealuste rakenduste hindamisele ja nende sotsiaalsete tagajärgede arvessevõtmisele.
- Telemaatikateenused väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele: ühist huvi pakkuvad teenused toetavad üleeuroopaliste telekommunikatsioonirakenduste ja -teenuste kasutamist ühenduse väikestes ja keskmise suurusega ettevõtjates sellega, et loovad sidemed ametiasutuste, kutseühingute, tarbijate ja tarnijatega ning hõlmavad infoteenused ja elektronkaubanduse. Üldiselt tuleks väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid rohkem teadvustada telemaatikapõhiste lahenduste olemasolust.
- Pakkumiste esitamine elektroonilisel teel: tuleks luua üleeuroopiline võrk pakumiste esitamiseks elektroonilisel teel, mille abil sõlmitaks ühenduse ametiasutusi ja tarnijaid hõlmavaid riigihankelepinguid elektroonilisel viisil.
- Linnade infomagistraalid: tuleks toetada selliste võrkude ja teenuste loomist, mis ühendaksid kodumajapidamisi, ettevõtteid, ühiskondlikke organisatsioone ja ametiasutusi ning mis võimaldaksid juurdepääsu teabe, hariduse, kultuuri, meelelahutuse ja turismiga seotud *on-line* multimeediateenustele kohalikul, piirkondlikul, riigi ja ühenduse tasandil. Toetada tuleks linke linnavõrkude ja piirkondlike võrkude vahel.
- Raamatukoguteenused: tuleks rajada mitmesuguseid raamatukogusid (riigi-, ülikooli-, teadus-, üldkasutatavad jm raamatukogud) hõlmavad üleeuroopalised perspektiivsed võrguteenused, et võimaldada tõhusat juurdepääsu nii kogu ühenduse raamatukogudes paiknevale korrastatud teadmiste kogumile kui ka kultuurilistele rikkustele ning toetada seega ühenduse majandus-, ühiskondlikku, haridus- ja kultuurielu.
- Tööturul kasutatavad telemaatikateenused: tuleks kasutusele võtta võrgupõhised teenused, näiteks vabade töökohade andmebaasid, et toetada ühenduse muutuvat tööturgu ja aidata võidelda töötuse vastu.
- Keeleline rikkus ja kultuuripärand: tuleks käivitada projektid, mis aitaksid säilitada Euroopa kultuuri- ja kunstipärandit ja võimaldaksid sellega tutvuda ning mis demonstreeriksid teabeinfrastruktuuride võimalusi loominguliste püüdluste stimuleerimisel ja toetaksid nii kohalike ideede arendamist kohalikus keeles kui ka nende levitamist.

## 2. Üldteenused

Üldteenuste võrkude alal on ühist huvi pakkuvad projektid järgmised.

- Toimivate üleeuroopaliste teenuste rakendamine, mis peaks hõlmama eelkõige elektronposti, failiedastussüsteeme, *on-line*-juurdepääsu elektronandmebaasidele ja videoteenuseid. Nimetatud üleeuroopaliste üldteenuste järele on suur vajadus ja seetõttu kasutatakse nende pakumiseks olemasolevaid või loodavaid tavatelefonivõrke või mobiiltelefonivõrke ja juba toimivaid võimalusi kasutajate juurdepääsuks neile. Need peaksid hõlmama ühenduse tasandil toimivaid teenustoiminguid, näiteks telefonikatalooge, valuutakurside tasaarvestust, kasutajaõiguste kontrollimist, andmekaitset, infoturvet, intellektuaalomandi säilitamist ja selle eest tasumist, üleeuroopalist kioskiteenust ja võrgus navigeerimise abi, kodanikele juurdepääsu võimaldavaid teenuseid, makseteenuseid jne.
- Üldteenuste järkjärguline laiendamine multimeediakeskkonda. Kõnealused teenused pakuvad lõppkasutajale juurdepääsu multimeediateenustele ja võivad muu hulgas hõlmata multimeediaposti, suure kiirusega failiedastusteenu-seid ja videoteenuseid, sealhulgas tellitavat videoteenust. Tuleks toetada kõnealuste multimeediateenuste kasutamist äri- ja kodutarbijate hulgas ja selliste uute teenuste integreerimist nagu masintõlkimine, kõnetuvastus, graafilised kasutajaliidesed, intelligentsed agendid ning kasutaja interaktsiooni ja isikustamise vahendid.
- Avaliku digitaalallkirja kasutuselevõtmine avatud teenuste pakumise ja mobiilse kasutamise lähtekohana: üldteenused sõltuvad suurest hulgast üksteist täiendavatest ja omavahel konkureerivatest teenuseosutajatest. Avatud teenuste pakumine ja mobiilne kasutamine on esmatähtis ning eeldab piisavat eraelukaitset pakuvate elektrooniliste nimekujude (digitaalallkirja) üldist kättesaadavust ja nende toetamist.

### 3. Baasvõrgud

Baasvõrkude alal on ühist huvi pakkuvad projektid järgmised.

- EURO-ISDN (integraalteenuste digitaalvõrk): kaubandusliku ja tehnilise kättesaadavuse tõttu kogu Euroopas on ISDN praegu sobivaim digitaalne kommuteeritav baasvõrk, mis suudab toetada uusi teenuseid ja rakendusi. Tänu oma praegusele arengutasemele pakub see Euroopale mitmeid võimalusi ning kõnealuste uute teenuste ja rakenduste kasutuselevõtmine Euroopa tasandil põhjendab selle võrgu turu ja geograafilise hõlmavuse laiendamist. Siiski tuleks meeles pidada, et ISDN on vaid esimene etapp ning edasise arengu käigus muutub ta ainult vahendiks, mille abil kasutajad pääsevad lairibavõrgu põhiteenuste juurde. Erilist tähelepanu tuleks pöörata teenuste tulemuslikku koostalitlusvõimet takistavate puuduste kõrvaldamisele.
- Asünkroonse ülekandeviisi (ATM) ja muude IBC-võrkude kaubanduslik kasutuselevõtmine: kõnealune valdkond on üleeuroopaliste huvide seisukohast olulisimaid.
- Olemasolevate võrkude ja IBC-võrkude koostalitlusvõime: olemasolevad (tavatelefon-, mobiilside- ja satelliitside-teenuste) võrgud tuleks vastastikku siduda ja need peaksid olema koostalitlusvõimelised nii omavahel kui ka ATM-põhiste suure edastuskiirusega võrkudega, et pakkuda infoühiskonna loomisel ilmnevates olukordades majanduslikult kõige otstarbekamaid lahendusi. IBC-võrkude arendamisel on kõnealune teema keskne ning eriti oluline on see nii väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kui ka äri- ja kodutarbijate turgude seisukohast.
- Tavatelefonivõrkude, mobiiltelefonivõrkude ja satelliitvõrkude arendamine selleks, et toetada eespool nimetatud rakendusi ja teenuseid.

### 4. Eriti olulised projektid

Mõned nimetatud ühist huvi pakkuvad projektid on infoühiskonna arenguks eriti olulised. Need on üldteenused, kaugõppe ja -koolituse ning kultuuripärandiga seotud ühist huvi pakkuvad rakendused, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele pakutavad teenused ning transporti-, keskkonna- ja tervishoiutelemaatika. Neid eriti olulisi projekte või nende kombinatsioone käsitlevad ettepanekute esitamise üleskutsed avaldatakse üldjuhul vähemalt kord aastas. Seoses sellega esitab komisjon parlamendile aruande.

### 5. Täiendavad toetus- ja koordineerimismeetmed

Lisaks ühist huvi pakkuvate projektide toetamisele peaks ühendus käivitama meetmed sobiva keskkonna loomiseks. Meetmed aitavad kaasa konsensuse saavutamisele ning siseriiklikele ja piirkondlikele abinõudele uute rakenduste ja teenuste soodustamiseks ja edendamiseks kooskõlas muudes valdkondades rakendatavate programmidega ja IBC-võrkude arendamisega. Meetmed hõlmavad konsultatsioone Euroopa standardimis- ja strateegilise planeerimise organitega ja kooskõlastamist mitmesuguste ühenduse rahastamisvahenditega finantseeritavate meetmetega. Nendesse meetmetesse kuulub:

- sihtspetsifikaatide väljatöötamine ja nende poole pürgimine. Nimetatud spetsifikaadid aitavad sektori ettevõtjatel teha kindlaid investeerimisotsuseid,
- IBC-võrkudele juurdepääsemiseks vajalike vahendite määratlemine kõigi kolme täpsustatud tasandi puhul,
- Euroopa ja maailma standarditel põhinevate ühiste spetsifikaatide kasutuselevõtmine,
- koostöö edendamine nii valdkonna ettevõtjate, eelkõige nii kaabeltelevisiooni operaatoritega sarnaste uute ja eraldiseisvate ettevõtjate vahel kui ka kasutajatega,
- käesoleva otsuse kohaste toimingute koordineerimine ühenduse ja liikmesriikide programmidega.

## II LISA

**ÜHIST HUVI PAKKUVATE PROJEKTIDE TÄPSEMA KINDLAKSMÄÄRAMISE KRITÈERIUMID**

Ühist huvi pakkuvad projektid määratakse täpsemalt kindlaks nende projektide seast, mille valdkonna huvitatud ettevõtjad on esitanud artikli 7 kohase ettepanekute esitamise üleskutse peale, lähtuvalt sellest, kuivõrd need on kooskõlas artiklites 2 ja 3 esitatud eesmärkide ja prioriteetidega. Kõnealused projektid peavad olema riikidevahelised, see tähendab, et need peavad rahuldama mitme liikmesriigi vajadusi. Üldjuhul rakendatakse neid mitmes liikmesriigis, kuid lubatud on rakendada ka ainult ühes liikmesriigis, kui see toetab ulatuslikumat üleeuroopalist huvi.

Lisaks sellele võetakse arvesse määruses (EÜ) nr 2236/95 sätestatud majandus- ja finantskriteeriume. Need kriteeriumid, mida nimetatud määruse raames kasutatakse selleks, et otsustada konkreetsele projektile rahalise toetuse andmine, on järgmised:

- projekti potentsiaalne majanduslik elujõulisus, milles tuleks olla kindel,
  - projekti valmidus,
  - ühenduse sekkumise ergutav mõju riigi ja erarahastamisele,
  - finantsraamistiku usaldusväärsus,
  - otsesed ja kaudsed sotsiaal-majanduslikud mõjud, eelkõige mõju tööhõivele,
  - mõju keskkonnale,
  - eelkõige piiriüleste projektide puhul projekti eri osade ajaline koordineerimine.
-